

Ελληνική Holding: φορολογικό ευεργέτημα στις μεταβιβάσεις μετοχών και εταιρικών μεριδίων

Του Γιώργου Δαλιάνη, με τη συνεργασία του Διονύση Σαμόλη και του Γιώργου Τεριζή*

Η Holding (εταιρεία συμμετοχών) είναι πλέον πραγματικότητα. Το φορολογικό πλεονέκτημα στις μεταβιβάσεις μετοχών των θυγατρικών εταιρειών έβαλε τέλος στην ίδρυση ανάλογων εταιρειών, κυρίως στην Κύπρο.

Εταιρεία συμμετοχών (holding company) είναι η εταιρεία που συγκεντρώνει (κατέχει) στο χαρτοφυλάκιό της μετοχές άλλων εταιρειών. Τα ποσοστά συμμετοχής σε άλλες εταιρείες μπορεί να είναι πλειοψηφικά ή μειοψηφικά.

Η εταιρεία συμμετοχών εκτός από την κατοχή μετοχών άλλων εταιρειών μπορεί επίσης να κατέχει και ακίνητα, πατέντες και δικαιώματα και τα έσοδα μπορεί να είναι μερίσματα μέσω μετοχών, ενοίκια ή και leasing περιουσιακών στοιχείων, δικαιώματα, τόκοι, πώληση μεριδίων σε άλλες εταιρείες.

Στην πώληση μεριδίων σε άλλες εταιρείες θα θέλαμε να κάνουμε εκτενέστερη αναφορά στο παρόν άρθρο.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 4646/2019 προστέθηκε νέο άρθρο 48Α στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ) και ενσωματώθηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2011/96/ΕΕ.

Με το άρθρο 48Α του ν. 4172/2013 ορίζονται τα εξής:

«1. Το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο που εισπράττει ένα νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, απαλλάσσεται από τον φόρο, εάν το νομικό πρόσωπο του οποίου οι τίτλοι μεταβιβάζονται πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) περιλαμβάνεται στους τύπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρος Α' της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε., όπως ισχύει, και β) είναι φορολογικός κάτοικος κράτους-μέλους της Ε.Ε., σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού και δεν θεωρείται κάτοικος τρίτου κράτους εκτός Ε.Ε. κατ' εφαρμογήν όρων σύμβασης περί αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συναφθεί με αυτό το τρίτο κράτος, και

γ) υπόκειται, χωρίς τη δυνατότητα επιλογής ή απαλλαγής σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρος Β' της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ ή σε οποιονδήποτε άλλον φόρο αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς, και

δ) το μεταβιβάζον νομικό πρόσωπο κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας ή του πλήθους του μετοχικού κεφαλαίου ή βασικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του νομικού προσώπου του οποίου οι τίτλοι συμμετοχής μεταβιβάζονται, και

ε) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

2. Τα εισοδήματα αυτά δεν φορολογούνται κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση των κερδών αυτών κατά τις διατάξεις του άρθρου 47 παράγραφος 1.

3. Σε περίπτωση μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής κατά την παράγραφο 1, ο φορολογούμενος δεν μπορεί να εκπέσει τις επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με τη συμμετοχή αυτή».

Με την εγκύκλιο Ε2057/12.3.2021 η ΑΑΔΕ έχει παράσχει διευκρινίσεις και οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή της απαλλαγής των νομικών προσώπων που έχουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα ή στην ΕΕ από τον φόρο υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση των τίτλων συμμετοχής (μετοχές, εταιρικά μερίδια). Η ισχύς των νόμων άρχεται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από τα 1.7.2020 και εξής.

Προϋποθέσεις:

Οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή από τον φόρο υπεραξίας είναι αυτές που ορίζει η διάταξη του άρθρου 48Α, όπως έχουν αποτυπωθεί και στις σχετικές εγκυκλίους 2057/2021 και 2047/2022.

Πέραν αυτών διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

- Οι πιο πάνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά κατά το χρόνο που λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση τίτλων.
- Ως προς τη συμπλήρωση του χρόνου διακράτησης του ελάχιστου ποσοστού συμμετοχής επισημαίνεται ότι αφετηρία υπολογισμού είναι η ημερομηνία κατά την οποία αποκτάται (με οποιοδήποτε τρόπο) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 10%. Διευκρινίζεται επίσης ότι σε περίπτωση μετασχηματισμού με τον οποίο επέρχεται οιονεί καθολική διαδοχή της μετασχηματιζόμενης εταιρείας, δεν επηρεάζεται η αφετηρία του χρόνου διακράτησης (24 μήνες) του ελάχιστου ποσοστού κατοχής συμμετοχών, όπως είχε τεθεί για τη μετασχηματιζόμενη εταιρεία (βλ. και ΠΟΛ.1185/2018).
- Ως προς το νομικό πρόσωπο του οποίου οι τίτλοι μεταβιβάζονται διευκρινίζεται ότι στο Παράρτημα Ι Μέρος Α' της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε (Οδηγία Μητρικών – θυγατρικών), στον πίνακα των εταιρειών που αναφέρονται στο άρθρο 2 περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι εταιρείες του ελληνικού δικαίου που αποκαλούνται «ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε), καθώς και άλλες εταιρείες που έχουν συσταθεί

βάσει του ελληνικού δικαίου και υπόκεινται σε φορολογία εταιρειών στην Ελλάδα». Επίσης, στο Μέρος Β' του ίδιου ως άνω Παραρτήματος, στον πίνακα φόρων που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο α περίπτωση iii, περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα στην Ελλάδα.

- Επομένως, για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, το νομικό πρόσωπο του οποίου οι τίτλοι μεταβιβάζονται μπορεί να είναι νομικό πρόσωπο είτε της ημεδαπής είτε της αλλοδαπής (εντός Ε.Ε.) και περαιτέρω, προκειμένου για νομικά πρόσωπα της ημεδαπής, αυτά μπορεί να είναι, πέρα από τα ρητά κατονομαζόμενα στο Παράρτημα της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ (Α.Ε. και Ε.Π.Ε.), οι ΙΚΕ, καθώς και οι προσωπικές εταιρίες, οι οποίες πλέον υπόκεινται σε φορολογία εταιρειών στην Ελλάδα. Άλλες οντότητες που ενδεχομένως περιλαμβάνονται στο υπόψη Παράρτημα, όπως για παράδειγμα οι κοινοπραξίες και συνεταιρισμοί, τα οποία υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων στην Ελλάδα, πλην όμως δεν χαρακτηρίζονται ως νομικά πρόσωπα με βάση την περ. γ' του άρθρου 2 του ν. 4172/2013, αλλά ως νομική οντότητα, δεν εμπίπτουν στο άρθρο 48Α και ως εκ τούτου, η υπεραξία που αποκτούν οι συμμετέχοντες σ' αυτά από τη μεταβίβαση των τίτλων τους δεν απαλλάσσεται της φορολογίας εισοδήματος.
- Ομοίως, ως προς το μεταβιβάζον νομικό πρόσωπο, αυτό πρέπει να είναι, κατά ρητή διατύπωση τοπ νόμου, νομικό πρόσωπο κάτοικος Ελλάδος. Ως τέτοια νοούνται, σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν και πιο πάνω, τα οριζόμενα στην περ. γ' του άρθρου 2 του ν.4172/2013 πρόσωπα, ήτοι επιχείρηση ή εταιρεία με νομική προσωπικότητα ή ένωση επιχειρήσεων ή εταιρειών με νομική προσωπικότητα.
- Ως μεταβίβαση τίτλων νοείται κάθε πράξη μεταβίβασης τίτλων, όπως είναι η πώληση, η εισφορά τίτλων για την κάλυψη ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας, η ανταλλαγή τίτλων, η μεταβίβαση τίτλων στο πλαίσιο και με τους όρους και προϋποθέσεις, ανά περίπτωση, των άρθρων 31 (μείωση

κεφαλαίου) και 161 (διανομή μερίσματος) του ν. 4548/2018. Επισημαίνεται ότι στις πιο πάνω περιπτώσεις που προβλέπονται από τον ν. 4548/2018, κρίσιμος χρόνος για την εξέταση των προϋποθέσεων του άρθρου 48Α και τη χορήγηση της απαλλαγής είναι ο χρόνος λήψης της σχετικής απόφασης για διανομή μερίσματος σε είδος ή επιστροφή κεφαλαίου σε είδος, από το αρμόδιο όργανο, όπως ορίζεται από τις οικείες διατάξεις.

Παράδειγμα:

Επιχειρηματίας κατέχει μετοχές σε μία ΑΕ και αποφασίζει να τις εισφέρει σε μία Holding εταιρεία. Έστω ότι μετά την αποτίμηση των μετοχών (ΠΟΛ 1032/2015) η αξία τους ανέρχεται σε 100.000 ευρώ και με το ποσό αυτό συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της holding.

Μετά από 35 μήνες (παρέλευση των 24 μηνών) αποφασίζει να πωλήσει τις μετοχές αυτές αντί ποσού 150.000 ευρώ. Το κέρδος των 50.000 ευρώ θα παραμείνει αφορολόγητο στη holding. Εάν αποφασίσει να κάνει διανομή ή να κλείσει την εταιρεία, θα καταβάλει φόρο μερισμάτων (σήμερα 5%).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι οι διατάξεις αυτές τυγχάνουν εφαρμογής και για το άρθρο 53 ΚΦΕ περί ανταλλαγής και συγκεκριμένα:

α) αν η ανταλλαγή τίτλων έχει λάβει χώρα πριν την 1η Ιουλίου 2020, τότε κατά την μεταβίβαση των μετοχών αυτών οποτεδήποτε, και μετά την 1η Ιουλίου 2020, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή αποκλειστικά οι διατάξεις του άρθρου 53 ΚΦΕ για το ποσό της υπεραξίας του οποίου η φορολόγηση αναβλήθηκε με βάση τις διατάξεις αυτές. Αν τυχόν έχει δημιουργηθεί και περαιτέρω υπεραξία, αυτή δύναται να τύχει απαλλαγής με βάση το άρθρο 48Α ΚΦΕ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου αυτού κατά το χρόνο της μεταβίβασης των μετοχών που έχουν αποκτηθεί από την ανταλλαγή.

β) αν η ανταλλαγή τίτλων για την οποία θα μπορούσε να έχει

εφαρμογή το άρθρο 53 ΚΦΕ λάβει χώρα μετά την 1η Ιουλίου 2020, και κατά το χρόνο της ανταλλαγής πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 48Α ΚΦΕ, το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης τίτλων απαλλάσσεται με βάση τις διατάξεις αυτές και δεν εφαρμόζεται πλέον το άρθρο 53 ΚΦΕ για το νομικό πρόσωπο μέτοχο της αποκτώμενης εταιρείας.

Σε περίπτωση που μεταβιβαστούν μεταγενέστερα τίτλοι που αποκτήθηκαν λόγω ανταλλαγής τίτλων βάσει του άρθρου 53 ΚΦΕ, για τους οποίους κατά το χρόνο της ανταλλαγής δεν πληρούντο οι προϋποθέσεις του άρθρου 48Α, το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία της μεταβίβασης τίτλων απαλλάσσεται με βάση το άρθρο 48Α ΚΦΕ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου αυτού κατά το χρόνο μεταβίβασης, χωρίς να εφαρμόζεται το άρθρο 53 ΚΦΕ για αυτό το νομικό πρόσωπο μέτοχο της αποκτώμενης εταιρείας.

Συμπερασματικά, η ενσωμάτωση στο Ελληνικό φορολογικό δίκαιο της προαναφερθείσας Ευρωπαϊκής Οδηγίας δίνει μεγάλο φορολογικό πλεονέκτημα στις ελληνικές holding και σε μία εποχή που υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για πολλές αξιόλογες ελληνικές επιχειρήσεις. Η νέα αυτή πραγματικότητα κάνει την Ελληνική holding δελεαστικότερη σε σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, περισσότερο και από τις αντίστοιχες Κυπριακές και με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η ίδρυση στο εξωτερικό επίπλαστων εταιρειών που εγκυμονούσαν πολλαπλούς κινδύνους.

Δείτε το άρθρο και στο [CAPITAL.GR](https://www.capital.gr)

* Ο κ. Γιώργος Δαλιάνης είναι Διευθύνων Σύμβουλος της ARTION A.E. & Ιδρυτής του Ομίλου ARTION, Οικονομολόγος-Φοροτεχνικός.

Ο κ. Διονύσης Σαμόλης είναι Partner & Γενικός Διευθυντής της Artion A.E.

Ο κ. Γιώργος Τεριζής είναι Senior Accountant της Artion. A.E.

Το ανωτέρω κείμενο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και σε καμία

περίπτωση δεν υποκαθιστά τις εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στην ARTION A.E (Πουρνάρα 9, Μαρούσι /210 6009062 / www.artion.gr)